

OCHRONA PRZED KRZYWDZENIEM DZIECI I MŁODZIEŻY W OŚRODKU KULTURY I SZTUKI „RESURSA OBYWATELSKA” W RADOMIU

Drogie Dzieci, Droga Młodzieży,

w Ośrodku Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska” w Radomiu obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich – są to regulacje wewnętrzne, których celem jest zapewnienie Wam ochrony przed krzywdzeniem.

W Standardach Ochrony Małoletnich odnajdziecie informacje na temat m.in.:

- zachowań, które w naszym Ośrodku są nieakceptowalne zarówno wśród małoletnich, jak i na linii pracownik – małoletni,
- reakcji Ośrodka, gdy pojawią się zachowania nieakceptowalne,
- reakcji Ośrodka, gdy jego pracownik poweźmie informację, że któryś z małoletnich jest krzywdzony poza Ośrodkiem.

Poniżej zamieszczamy:

- wypis z Polityki ochrony małoletnich, która jest częścią Standardów Ochrony Małoletnich i zawiera **zachowania akceptowalne i nieakceptowalne** w Ośrodku na linii małoletni – małoletni oraz pracownik – małoletni,
- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia,
- kontakt do instytucji poza Ośrodkiem, z których można skorzystać, gdy potrzebna jest pomoc lub konsultacja w sprawach związanych z przemocą.

Wypis z Polityki ochrony małoletnich:

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

W naszym Ośrodku nie ma zgody na przemoc – ani fizyczną, ani psychiczną, ani słowną, ani cyberprzemoc!

Każdy z nas rozumie, że różnimy się od siebie.

ZACHOWANIA POZYTYWNE

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
2. Słuchaj innych, gdy mówią.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
5. Stosuj słowo „nie”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
6. Jeśli pojawi się konflikt między Tobą a kolegą/koleżanką, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat „ja” – przykład pięciu kroków:
  - 1) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.
  - 2) Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz (komunikaty „ja”).
  - 3) Słuchaj, co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś.
  - 4) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
  - 5) Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.Jeśli nie uda się nam rozwiązać konfliktu, pamiętamy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do pracownika Ośrodka.
7. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek.
8. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj, czy możesz to zrobić.

9. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, telefonu, tabletu, komputera innych osób i ich zawartości.
10. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

ZACHOWANIA NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci krzyżyć na kolegów i koleżanki, lekceważyć ich, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej kolegi/koleżanki, ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej.
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez ich jego/jej wyraźnej zgody – art. 23-24 Kodeksu Cywilnego.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób – art. 278 Kodeksu Karnego.
8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, wyrobów tytoniowych, napojów energetycznych ani nielegalnych substancji. Nie wolno Ci zachęcać do ich spożycia kolegów/koleżanek.
9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań ze strony dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym pracownika Ośrodka lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w POLITYCE.

Zasady bezpiecznych relacji pracownicy – małoletni

Pracownik jest **zobowiązany** do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego **reakcja, komunikat bądź działanie** wobec dziecka jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.

Pracownikowi, działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

ZACHOWANIA POZYTYWNE PRACOWNIKA

1. W komunikacji z małoletnim zachowuj cierpliwości i szacunek.
2. Słuchaj uważnie małoletniego i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. W komunikacji z małoletnim staraj się, by Twoja twarz była na poziomie twarzy dziecka.
4. Zapewnij małoletnich, że jeżeli czują się niekomfortowo z powodu jakiegoś zachowania, sytuacji czy słowa, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (zgodnie z wewnętrznymi procedurami) i mogą oczekiwać reakcji/pomocy.
5. Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowanie działań i traktuj je równo (bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd).
6. Nie faworyzuj, a przynajmniej unikaj faworyzowania.
7. Szanuj prawo małoletniego do prywatności, a jeżeli musisz odstąpić od tej zasady, wyjaśnij to (np. aby chronić dziecko, odstępujesz od zasady poufności).
8. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego, poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
9. Unikaj zbędnego ryzyka w pracy z małoletnim – sprawdzaj, czy sprzęt i otoczenie są bezpieczne.
10. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec małoletnich.
11. Zachowaj szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia (w tym seksualnego i fizycznego) bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych lub niewłaściwych kontaktów fizycznych z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.

ZACHOWANIA NEGATYWNE PRACOWNIKA

1. Nie wolno Ci zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
2. Nie wolno Ci krzyknąć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa innych małoletnich.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej małoletniego.

4. Nie wolno Ci nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być zgłaszane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem, reaguj, ale z zachowaniem godności osób zainteresowanych.
5. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych.

Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie zgodnie z art. 81 Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

6. Nie wolno Ci zapraszać małoletnich do swojego domu/mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrekcję, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Jeżeli utrzymujesz relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami małoletniego (gdy małoletni i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika), zachowuj poufność wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.
8. Nie wolno Ci kontaktować się z małoletnimi przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
9. Nie wolno Ci proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, ani używać ich w ich obecności.
10. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań ze strony dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w POLITYCE.
11. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy i prezentów ani od małoletnich, ani ich rodziców.
12. Nie wolno Ci wchodzić w jakiegokolwiek relacje z małoletnim lub jego rodzicami. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych czy innych.

Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami, np. kwiatów czy drobnych upominków.

13. Nie podejmuj innego, niż niezbędny, kontaktu fizycznego z dzieckiem.

Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie.

Można zatem – w zależności od wieku dziecka, sytuacji, innych czynników – wykonywać czynności pielęgnacyjne i higieniczne, pomagać dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety, powstrzymywać dziecko od zrobienia sobie lub innym krzywdy.

Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

14. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego osobom nieuprawnionym, w tym innym małoletnim. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

15. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

16. Nigdy nie dotykaj małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

17. Nie wolno Ci angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.

18. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

19. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań ze strony dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w POLITYCE/PROCEDURACH WEWNĘTRZNYCH.

Pamiętaj, że przemoc to:

1. bicie,
2. kopanie,
3. popychanie,
4. szarpanie,
5. plucie,
6. podcinanie,
7. zamykanie (w toalecie, w przebieralni, w sali),
8. niszczenie rzeczy,
9. przezywanie,
10. ośmieszanie,
11. wyśmiewanie,
12. obrażanie,
13. grożenie,
14. szantażowanie,
15. obmawianie,
16. plotkowanie,
17. namawianie się przeciwko komuś,
18. wrogie/obraźliwe gesty,
19. wrogie/obraźliwe miny,
20. wykluczenie (izolowanie) z grupy podczas gry, także online,
21. manipulowanie relacjami,
22. robienie zdjęć, nagrywanie Cię bez Twojej zgody,
23. udostępnianie innym nagrań i zdjęć Twojej osoby bez Twojej zgody,
24. nakłanianie do pokazywania miejsc intymnych,
25. dotykание miejsc intymnych,
26. zachęcanie do dotykania miejsc intymnych innych osób,
27. podglądanie, gdy się przebierasz.

Takie zachowania w naszym Ośrodku są zabronione!

Pamiętaj, że:

1. w relacjach z dorosłymi wyżej wymienione zachowania także **nie powinny mieć miejsca**,
2. warto rozmawiać z innymi o zachowaniach, które Cię niepokoją lub są dla Ciebie niekomfortowe,
3. jeśli jakaś zabawa/propozycja Ci się nie podoba, masz prawo powiedzieć „nie”,
4. gdy mówisz „nie”, to znaczy „nie”,
5. Twoje ciało należy do Ciebie,
6. intymne części ciała są szczególnie chronione,
7. **jeśli potrzebujesz pomocy, alarmuj inne osoby.**

Pamiętaj także o:

Zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu

1. Chroń siebie i swoje dane online – nie podawaj innym loginów i haseł; korzystaj z oprogramowania antywirusowego; unikaj klikania w nieznane linki i załączniki w wiadomościach e-mail; zadbaj o ustawienia bezpieczeństwa na portalach społecznościowych, na których jesteś i stosuj trudne do odgadnięcia hasła.
2. Nie zapominaj, że w Internecie nie ma nic za darmo. Za to, co pobieramy, płacimy w różny sposób: czasem pieniędzmi, a czasem własnymi danymi, zgodą na oglądanie reklam lub też nieświadomym ściągnięciem szkodliwego oprogramowania, które może przejąć kontrolę nad naszym urządzeniem.
3. Pamiętaj, że Internet nie zapomina. Z rozważą zamieszczaj zdjęcia (własne i innych) na portalach społecznościowych, bądź też rozważny/rozważna, gdy w inny sposób udostępniasz je znajomym. Zanim wyślesz komuś zdjęcie, na którym nie jesteś całkowicie ubrany/ubrana lub które w inny sposób może cię kompromitować, zastanów się, czy jesteś na 100% pewny/pewna, że nie utracisz nad nim kontroli. Gdy udostępniasz cudze zdjęcia – pytaj o zgodę!
4. Poznając nowych znajomych online, bądź nieufny/nieufna. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje. Nawet jeśli widzisz ją na wideo czacie, nie wiesz, czy wszystko, co Ci mówi, jest prawdą.
5. Nigdy nie wyśmiewaj, nie poniżaj, nie zastraszaj nikogo online! Jeśli dzieje się tak w gronie twoich znajomych – masz obowiązek powiedzieć o tym dorosłemu, któremu ufasz!
6. Jeśli w sieci spotka Cię jakaś przykrość lub ktoś będzie na Tobie wymuszał zachowania, na które nie masz ochoty, domagał się pieniędzy itp., musisz poprosić o pomoc kogoś dorosłego – rodziców, pracownika Ośrodka. Możesz też zadzwonić na

anonimowy **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży** pod numer: 116 111. Tam na pewno znajdziesz pomoc.

7. Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za podejrzane, informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Unikaj stron z treściami budzącymi u Ciebie silne emocje. Pamiętaj, że zawsze możesz poinformować administratora strony, że takie treści znajdują się na tej stronie. Możesz to zrobić, wykorzystując dane kontaktowe. W wielu serwisach znajduje się także przycisk zgłoszenia nadużycia, niewłaściwych lub przemocowych treści.
8. Nie ściągaaj prac domowych z Internetu. To jest plagiat, a więc kradzież, czyli przestępstwo, a do tego nieuczciwe zachowanie. Podobnie – nie ściągaaj filmów, muzyki itp. z nielegalnych źródeł. Czyniąc tak, stajesz się złodziejem! To jest ścigane prawem przestępstwo.
9. Wykorzystując w swoich pracach domowych, referatach, prezentacjach itp. materiały znalezione w Internecie, zawsze podaj imię i nazwisko cytowanego autora oraz link do miejsca, z którego te materiały pobrałeś.
10. Staraj się mieć dużo innych aktywności poza obecnością online. Uprawiaj sport, czytaj książki, spotykaj się w wolnym czasie z przyjaciółmi, opiekuj się zwierzętami. Unikniesz w ten sposób zagrożenia uzależnieniem od sieci.

Sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia

W przypadku, gdy:

1. doświadczyłeś krzywdzenia ze strony innego małoletniego/innych małoletnich lub byłeś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym pracownika Ośrodka lub dyrektora. Twoje zgłoszenie nigdy nie zostanie zlekceważone, nie będziemy Cię oceniać. Zareagujemy niezwłocznie. Podejmiemy działania, aby:
  - 1) **zapewnić bezpieczeństwo Tobie i innym osobom doznającym przemocy,**
  - 2) zapewnić Ci wsparcie,
  - 3) wyjaśnić sytuację,
  - 4) ustalić dalszą ścieżkę postępowania,
  - 5) wyciągnąć konsekwencje wobec osoby/osób stosującej/stosujących przemoc zgodnie z przepisami prawa,
  - 6) sprawić, by Ośrodek był miejsce wolnym od przemocy i agresji.
2. doświadczyłeś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna lub byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: pracownika Ośrodka lub dyrektora (**inną osobę niż ta, która stosowała przemoc**). Osoba, do której trafi zgłoszenie, podejmie działania:
  - 1) przewidziane w regulacjach Ośrodka – **Polityce ochrony małoletnich**, które **zapewnią Tobie i innym bezpieczeństwo** oraz zapobiegną dalszym niedozwolonym zachowaniom,

2) przewidziane **przepisami prawa**, takie jak:

- powiadomienie Sądu,
- powiadomienie Prokuratury, Policji,
- powiadomienie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Pamiętaj, że jesteś chroniony prawnie przed czynami niedozwolonymi ze strony osób powyżej siedemnastego roku życia. Każda osoba, która dopuści się czynności niedozwolonych, zostanie ukarana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Pamiętaj, że **w przypadku, gdy nie jesteś pewny/pewna** czy dane zachowanie jest przemocą (dotyczy to także przemocy w Internecie) lub zachowaniem niedozwolonym, zawsze możesz podejść do pracownika Ośrodka, aby uzyskać pomoc, wyjaśnienie i ustalić dalsze działania.

Ważne jest, abyś zwrócił/zwróciła się do kogoś o pomoc. Wtedy można szybciej rozwiązać pojawiający się problem. Sam możesz sobie nie poradzić! Nie zawsze też pracownik Ośrodka jest w stanie zauważyć, że **w Twoim otoczeniu dzieje się coś niedobrego.**

Możesz także skorzystać z pomocy poza Ośrodkiem.

PONIŻEJ ZNAJDZIESZ WYKAZ NUMERÓW TELEFONÓW, POD KTÓRYMI RÓWNIEŻ ZNAJDZIESZ WSPARCIE:

- **116 111** – dostępny 24h/7 dni – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży,
- **800 120 002** – dostępny 24h/7 dni – Ogólnopolskie Pogotowie Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”,
- **22 668 70 00** – dostępny 7 dni w tygodniu w godz. 12:00-18:00 – poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem,
- **112** – umożliwia przekazanie zgłoszenia alarmowego w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- niebieskalinia@niebieskalinia.info – można również skorzystać z adresu e-mailowego Ogólnopolskiego Pogotowia Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.